Strategi for Økonomisk institutt 2027–2030

Forslag til drøfting · Oct 21, 2026 · @Karen Helene

1. Innledning

Økonomisk institutt skal i perioden 2027–2030 styrke posisjonen som Norges ledende miljø for forskning og utdanning i samfunnsøkonomi, og som et fagmiljø som hevder seg i Europa. Strategi for 2027-2030 erstatter den tidligere instituttstrategien og bygger på SV-fakultetets *Strategi 2030* (vedtatt 16.12.2021) og UiOs strategi mot 2030.

Strategien angir mål og prinsipper. Konkrete tiltak, måltall og ansvar fastsettes i instituttets årsplan, som rulleres hvert år. Dermed kan prioriteringene justeres uten at strategien må revideres.

Strategien følger fakultetets fire hovedområder: forskning, utdanning, kunnskap i bruk, og organisasjon og arbeidsmiljø. Forskerutdanningen omtales særskilt fordi den er en kjerneoppgave for instituttet. Strategien angir hvilke indikatorer instituttet skal følge med på (kapittel 8).

2. Formål, ambisjon og verdier

Formål. Instituttet skal utvikle og formidle kunnskap i samfunnsøkonomi gjennom forskning på høyt internasjonalt nivå, forskningsbasert utdanning på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, og aktiv kunnskapsutveksling med samfunnet.

Ambisjon for 2030. Instituttet skal

- være det ledende fagmiljøet i samfunnsøkonomi i Norge, blant de ledende i Norden og hevde seg i Europa, med forskning i verdenstoppen på enkelte områder
- være førstevalget i Norge for studenter og ph.d.-kandidater som vil ha en krevende utdanning i samfunnsøkonomi
- være en tydelig og etterspurt stemme i offentlig debatt og politikkutforming
- være en attraktiv arbeidsplass for fremragende forskere og dyktige administrativt ansatte fra inn- og utland

Verdier. Instituttet bygger på akademisk frihet, faglig integritet og vitenskapelig uavhengighet. Vi skal være en åpen møteplass der ulike syn bryter mot hverandre gjennom argumenter, i tråd med fakultetets strategi. Åpenhet mot omverdenen betyr for oss internasjonal rekruttering, et aktivt gjesteprogram, utvekslingsavtaler og samarbeid med andre fagmiljøer og med brukere av forskningen.

3. Forskning

Mål: Instituttet skal drive teoretisk og empirisk forskning, både grunnforskning og anvendt forskning, av høy internasjonal kvalitet og med relevans for viktige samfunnsutfordringer.

Forskningen skal i hovedsak være nysgjerrighetsdrevet og forskerinitiert. Tema og metode velges av forskerne selv. Instituttet påvirker sin forskningsprofil gjennom rammevilkår, allokering av ressurser og ansettelser.

Instituttet vil:

- **Rekruttere strategisk.** Ansettelser er det viktigste virkemiddelet for å fornye og styrke fagmiljøet. Ved hver utlysning vurderes forskningskvalitet, undervisningsbehov og muligheten til å bygge sterke faggrupper.
- **Hente inn eksterne midler som bidrar til at instituttet når sine overordnede mål.** Instituttet prioriterer konkurranseutsatte midler med få tematiske føringer, som ERC og Forskningsrådets frie prosjekter. Prosjektene skal passe instituttets profil, gi rom for full kostnadsdekning og substansielle nettobidrag og fortrinnsvis ha instituttet som vertsinstitusjon. Instituttet vil bidra med for god søknadsstøtte, i samarbeid med fakultetet.
- **Publisere i de beste kanalene.** Instituttet forventer at forskningen publiseres i ledende internasjonale tidsskrifter og vil synliggjøre og hedre fremragende publisering men også publisering generelt.
- **Levende seminarmiljø.** Faste seminarer med ledende internasjonale forskere og interne seminarer for pågående arbeid skal gi faglig fellesskap og impulser. Instituttet skal også være vertskap for konferanser.
- **Styrke internasjonalt samarbeid.** Instituttet vil ha et aktivt gjesteprogram og legge til rette for at egne ansatte og ph.d.-kandidater har forskningsopphold ved fremstående institusjoner i utlandet.
- **Sikre tilgang til data.** Instituttet vil arbeide for effektiv tilgang til registerdata, særlig fra SSB, i tråd med fakultetets arbeid med forskningsinfrastruktur, og bidra til god praksis for åpen forskning, personvern og forskningsetikk.
- **Samarbeide med andre forskningsmiljøer**. Instituttet samarbeider nært med Frischsenteret og andre forskningsmiljøer om seminarer, prosjekter og datatilgang, og vil bidra i UiOs tverrfaglige satsinger der det styrker forskningen.

4. Forskerutdanning

Mål: Instituttet skal være den foretrukne tilbyderen av forskerutdanning i samfunnsøkonomi i Norge, på et nivå som tilsvarer gode internasjonale programmer.

Programmet skal kvalifisere for forskerkarrierer og for krevende stillinger i offentlig og privat sektor. Kandidatene skal ha tilgang til avanserte kurs i fagets kjerneområder og et utvalg spesialiserte kurs.

Instituttet vil:

- ta opp et stabilt antall internt finansierte doktorgradsstudenter hvert år, og i tillegg tiltrekke seg eksternt finansierte studenter
- rekruttere kvalifiserte søkere fra gode institusjoner i Norge og internasjonalt, og arbeide for å øke interessen for ph.d.-studier blant egne masterstudenter
- sikre god og tett veiledning, med klare forventninger til både veiledere og studenter
- legge til rette for utenlandsopphold knyttet til kurs og forskning samt deltakelse på internasjonale konferanser for doktorgradsstudentene
- gi støtte til kandidatene i jobbsøking, også på det internasjonale akademiske arbeidsmarkedet
- samarbeide med andre institusjoner om kurs og forskningsseminarer for doktorgradsstudenter

5. Utdanning

Mål: Instituttet skal tilby forskningsbasert utdanning av høy kvalitet, med et solid teoretisk og metodisk fundament, som gir kandidatene gode muligheter i arbeidslivet.

Studieprogrammene skal tiltrekke seg velkvalifiserte søkere, fylle opp opptaksrammene for de enkelt programmene, ha lite frafall og god gjennomføring. Undervisningen skal primært gis av instituttets ansatte.

Instituttet vil:

- **Ha en oppdatert og relevant studieportefølje.** Instituttet skal ha en oppdatert og relevant kursportefølje, som legge til rette for en effektiv bruk av ressursene innen emner og på tvers av programmer. Dette ivaretas gjennom jevnlige gjennomganger som kan føre til nytt eller endret kursinnhold, nye programmer og emner, og til at eksisterende emner legges ned.
- **Styrke arbeidslivsrelevansen.** Kandidatene skal ha kunnskap og ferdigheter som arbeidslivet etterspør, herunder i dataanalyse og bruk av ny teknologi. Eksterne forelesere fra arbeidslivet kan brukes der de gir studentene innsikt i hvordan faget anvendes. Instituttet vil ha løpende dialog med arbeidsgivere.
- **Utvikle undervisnings- og vurderingsformer.** Instituttet vil fremme varierte og studentaktive undervisningsformer, og sikre at vurderingsformene dokumenterer reell læring. Undervisning og vurdering må tilpasses mulighetene og begrensningene som kunstig intelligens gir.
- **Verdsette god undervisning.** Undervisningskompetanse skal vektlegges ved ansettelser og belønnes gjennom lønns- og karriereutvikling, i tråd med fakultetets strategi.
- **Rekruttere og beholde gode studenter.** Instituttet vil styrke studienes omdømme, gi målrettet informa sjon til potensielle søkere og bidra til et godt studiemiljø og god studieveiledning.
- **Internasjonalisering.** Instituttet vil tilby attraktive emner for internasjonale studenter og ha gode utvekslingsavtaler som gir norske studenter muligheter for faglig sterke studieopphold i utlandet.
- **Bidra til å belyse aktuelle samfunnsspørsmål.** Utdanningen skal gi kunnskap om økonomiske aspekter ved blant annet bærekraft, klima og grønn omstilling, ulikhet og Kunstig intelligens.

6. Kunnskap i bruk og formidling

Mål: Instituttets forskning skal tas i bruk i samfunnet, og instituttets ansatte skal være synlige og etterspurte bidragsytere i offentlig debatt og politikkutforming.

Mange av instituttets ansatte er blant landets mest synlige samfunnsdebattanter. Det er en styrke instituttet vil bygge videre på. Formidling skal skje i kraft av faglig kompetanse og med forskernes integritet i behold.

Instituttet vil:

- oppmuntre ansatte til å delta i offentlige utvalg, ekspertgrupper og som sakkyndige, og anerkjenne slik innsats
- støtte formidling i media, sosiale medier og fagtidsskrifter rettet mot økonomer utenfor akademia

- utvikle en plan for kommunikasjon og sosiale medier, i samarbeid med fakultetets kommunikasjonsenhet
- arrangere møteplasser der forskning møter politikk, forvaltning, næringsliv og arbeidslivets organisasjoner
- holde god kontakt med institusjoner som har særlig nytte av instituttets forskning, som departementer, Norges Bank, SSB og andre forskningsinstitusjoner
- utnytte nærheten til et stort arbeidsmarked for økonomer, blant annet gjennom alumniarbeid og samarbeid med arbeidsgivere

Hvilke møteplasser, medier og arrangementer instituttet prioriterer, fastsettes i årsplanen.

7. Medarbeidere, arbeidsmiljø og organisasjon

Mål: Instituttet skal tiltrekke seg, utvikle og beholde fremragende medarbeidere i alle stillingsgrupper, og være kjent som en inkluderende, faglig stimulerende og godt drevet arbeidsplass.

Instituttet vil:

- **Rekruttere internasjonalt.** Faste vitenskapelige stillinger lyses som hovedregel ut internasjonalt. Rekrutteringen rettes mot anerkjente forskere og lovende yngre forskere. Instituttet vil bruke både faste stillinger og innstegsstillinger og planlegge rekrutteringen flere år fram i tid.
- **Bedre kjønnsbalansen.** Instituttet vil arbeide aktivt for en høyere andel kvinner i faste vitenskapelige stillinger, blant annet gjennom aktive og brede søkerprosesser og støtte til kvinnelige forskere i tidlig karrierefase og i forskningsledelse.
- **Støtte karriereutvikling.** Instituttet vil gi støtte til ansatte i tidlig karrierefase, og legge til rette for kompetanseutvikling for alle ansatte.
- **Integrere internasjonalt ansatte.** Ansatte som ikke behersker et skandinavisk språk ved ansettelse, skal få støtte til språkopplæring for slik å kunne delta fullt i instituttets virksomhet.
- **Arbeide aktivt for et levende og produktivt arbeidsmiljø.** Arbeidsmiljøet er et felles ansvar for ledelsen og den enkelte. Instituttet skal ha rom for faglig uenighet, åpenhet og god informasjon, og følge opp arbeidsmiljøundersøkelser.
- **Ha en tydelig personal- og lønnspolitikk.** Personal- og lønnspolitikken skal støtte instituttets mål, være kjent og oppfattes som rettferdig.
- **Ha en effektiv og kompetent administrasjon.** Administrasjonen skal understøtte forskning, utdanning og formidling, og ressurser. Admininstrasjonen skal aktivt søke å ta nye verktøy som KI i bruk. Instituttet vil beholde og utvikle gode administrative medarbeidere, og kontinuerlig vurdere oppgavefordelingen for å oppnå best mulig ressursutnyttelse.
- **Sikre en robust økonomi.** Økonomien skal være transparent og gi handlingsrom til å satse på forskning, utdanning og formidling. Instituttet vil også drive klimavennlig, i tråd med UiOs klimastrategi.

8. Gjennomføring og oppfølging

Strategien gjennomføres gjennom instituttets årsplan, som fastsetter tiltak, måltall og ansvar for hvert år. Instituttstyret følger opp strategien årlig på grunnlag av indikatorene i tabellen.

Område	Indikatorer instituttet følger
Forskning	Publisering etter tidsskriftnivå, siteringer, internasjonale rangeringer, tildelinger av eksterne midler, gjesteopphold, deltakelse på konferanser og seminarer
Forskerutdanning	Opptak og finansiering, gjennomføringstid, andel fra egne masterprogrammer, første jobb etter disputas
Utdanning	Søkning og opptakskrav, oppfylling av opptaksrammer, frafall, gjennomføring, studentevalueringer, utveksling inn og ut, kandidatenes overgang til arbeid
Kunnskap i bruk	Deltakelse i offentlige utvalg og ekspertgrupper, medieopptredener, arrangementer for eksterne, intervjuer, kronikker, mediaaktivitet
Medarbeidere og organisasjon	Kjønnsbalanse i faste stillinger, søkertall til utlysninger, arbeidsmiljøundersøkelser, budsjettbalanse

Til drøfting i instituttet før vedtak:

- Skal instituttet stimulere til all publisering, eller særlig til publisering i de fremste tidsskriftene?
- Skal samarbeidet med BI om forskerutdanning omtales i strategien, eller overlates til årsplanen?
- Hvordan skal samarbeidet med Frischsenteret beskrives?
- Skal det fortsatt stå et omtrentlig måltall for ph.d.-opptaket (i dag omkring fire internt finansierte per år)?